

Vraag nr. 19
van 21 november 2003
van de heer CARL DECALUWE

Adviescheques – Bodemonderzoek

Uit een brief van de coördinator van de cel Opleidings- en Adviescheques blijkt dat een aantal omschreven milieuadviezen, onder meer bodemonderzoeken, in aanmerking komen als adviesproject in het kader van adviescheques. Deze richtlijn werd op basis van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering betreffende de adviescheques uitgewerkt.

De erkenning als adviesinstantie gebeurt in bepaalde gevallen louter op basis van de erkenning als VIZO-adviseur (*VIZO : Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen – red.*).

Daarnaast maken bepaalde bodemonderzoeks- en milieubureaus publiciteit met het feit dat bodemonderzoeken met adviescheques betaald kunnen worden.

1. Biedt de erkenning van VIZO-adviseur dezelfde garanties inzake deskundigheid en kwaliteitsniveau als deze van de bodemsaneringsdeskundigen die op basis van de vigerende wetgeving werden erkend ? Welke verschillen zijn er ?
2. Er is veel potentieel voor bodemonderzoek en tevens is de kostprijs van deze analyses niet duidelijk afgelijnd.

In welke mate heeft de minister zicht op de mogelijke vraag naar adviescheques ?

Over welke middelen beschikt men voor bodemonderzoek via de adviescheques ? Wat is de limiet ?

3. Gaat de minister ervan uit dat er hier sprake is van concurrentievervalsing aangezien er nu twee types bodemsaneringsdeskundigen als adviesorgaan optreden ? Wordt hiertoe een aanpassing doorgevoerd ?

Hoe reageert de minister bovendien op het verkoopsargument "laat de overheid 50 % van uw onderzoeken betalen", dat door een aantal als "adviesinstantie" erkende bodemsaneringsdeskundigen wordt gebruikt ?

4. Het verkrijgen van de erkenning als bodemsaneringsdeskundige is onderworpen aan een strenge procedure van de Openbare Afval-

stoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM). Bij de uitvoering van het onderzoek wordt de kwaliteit gegarandeerd door de te volgen procedures en codes van goede praktijk.

Waarom is dan nog een ISO nodig ?

Antwoord

1. In eerste instantie vraagt het begrip VIZO-adviseur zoals dit gebruikt wordt in het kader van de adviescheques wel om enige verduidelijking. Onder VIZO-adviseur dient te worden verstaan : de externe erkende bedrijfsadviseur erkend voor het systeem van de adviespremies op het ogenblik dat de adviescheques werden gelanceerd.

Het project betreffende de adviescheques zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 14 februari 2003, vervangt het voorheen bestaande systeem van de adviespremies dat werd geregeld door het besluit van de Vlaamse regering van 9 december 1997 betreffende het toekennen van een financiële tegemoetkoming ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe bedrijfsadviseurs en betreffende de erkenning van die bedrijfsadviseurs.

Inzake de erkenning van extern bedrijfsadviseur voor de adviespremies waren er twee mogelijkheden. Artikel 11, § 2 van het hierboven vermelde besluit inzake de adviespremies bepaalt dat de milieucoördinator erkend overeenkomstig art. 4.1.9.1.2. § 2 2° d) en de milieudeskundige erkend overeenkomstig afdeling 1.3. 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, van rechtswege erkend werden als externe bedrijfsadviseur voor het domein milieustudies. Alle andere bedrijfsadviseurs dienden een erkenningsprocedure te doorlopen zoals bepaald in hoofdstuk III van het besluit van 9 december 1997.

Het betrof hier de meer commerciële dienstverleners actief op zes verschillende domeinen en/of subdomeinen, zoals onder meer op het domein algemene bedrijfsorganisatie, strategie, haalbaarheid van een ondernemingsplan, of op het domein personeelsbeleid, of op het domein beheer van productie en diensten, enzovoort.

Bij de opstart van het project van de adviescheques werd er bij ministerieel besluit van 27 fe-

bruari 2003 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse regering van 14 februari 2003 betreffende de adviescheques in artikel 2, § 1. 1° voor geopteerd om de bedrijfsadviseurs, voorheen erkend in het systeem van de adviespremies, voor een overgangperiode van drie jaar te laten instappen in het nieuwe systeem onder de noemer VIZO-adviseurs. Hun erkenning blijft evenwel beperkt tot het domein of subdomein waarin ze voorheen erkend werden.

Het begrip VIZO-adviseurs dekt dus zowel de adviseurs erkend van rechtswege, zoals onder meer de milieucoördinatoren en bodemsaneringsdeskundigen, als de bedrijfsadviseurs erkend conform de procedure in hoofdstuk III van het besluit van 9 december 1997 door het VIZO. In het kader van de adviespremies werden dus reeds bestaande door de wet opgelegde erkenningssystemen meegenomen op basis van hun specifieke procedure en screening.

De procedure inzake de erkenning van bodemsaneringsdeskundigen is vastgelegd in hoofdstuk 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2001 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 5 maart 1996 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering, kortweg het Vlarebo. Hieruit blijkt dat de OVAM als erkenningsinstantie een uiterst grondig onderzoek doorvoert naar de kwalificaties van de aanvrager dusdanig dat een kwaliteitsvolle aanpak gegarandeerd wordt; het besluit voorziet tevens in de nodige bepalingen tot schorsing of opheffing van de erkenning; het besluit voorziet alleen in een erkenning voor een termijn van vijf jaar terwijl de maatregel van de adviescheques deze bepaalt op maximaal drie jaar. Bij de OVAM stellen we vast dat men een grondige kennis moet hebben van verschillende disciplines (biologie, bodemkunde, fysica, enz.) die moet worden bewezen aan de hand van diploma's en de beroepservaring varieert tussen drie tot vijf jaar in een periode van zes tot tien jaar voorafgaand aan de erkenningsaanvraag.

De VIZO-erkenning gebeurde, naast een aantal algemene voorwaarden inzake gedrag, nationaliteit en diploma, hoofdzakelijk op basis van specifieke beroepservaring met het domein waarvoor men de erkenning vroeg. Deze beroepservaring alsook de deskundigheid en vernieuwingsbereidheid moesten worden aangetoond door het voorleggen van vijf overeenkomsten en de bedrijfsadviezen die hieraan een gunstig gevolg gaven. Men moest minstens drie

volle jaren ervaring hebben als adviseur voor KMO's en drie van de vijf overeenkomsten en bedrijfsadviezen dienden maximaal twee jaar voor de erkenningsaanvraag te zijn afgeleverd. Tevens werd van de kandidaat-externe bedrijfsadviseur een interview afgenomen waarbij gepeild werd naar de wijze van adviseren en waarbij tevens dieper werd ingegaan op bepaalde aspecten met betrekking tot zijn overeenkomsten.

Een deel van de voorwaarden werd dus gecontroleerd aan de hand van een aantal stukken, in een tweede fase (interview) werden dan de overige voorwaarden die moeilijker aan de hand van schriftelijke stukken konden worden nagegaan, onderzocht.

De erkenning van het VIZO was in principe eeuwigdurend of tenminste tot zolang de maatregel van de adviespremies liep. Beide procedures, zowel deze van de OVAM als deze van het VIZO, zijn (waren) voornamelijk gebaseerd op het bewijs van deskundigheid en ervaring. Maar uit een evaluatie van de erkenningsprocedure van het VIZO is gebleken dat deze op het eerste zicht vrij eenvoudig ogende procedure door de adviseurs als vrij omslachtig en bureaucratisch werd ervaren. De pijnpunten waren voornamelijk gesitueerd op het vlak van de beschikbaarheid van de vereiste overeenkomsten, het vertrouwelijke karakter van de adviezen en de domeinen van erkenning. Daartegenover staat dat uit de evaluatieformulieren die werden voorgelegd aan de ondernemingen (de klantenbevraging) die gebruik maakten van de adviespremies bleek dat er in globo een grote tevredenheid was inzake de kwaliteit van de adviesverlening (efficiëntie) van de adviseurs.

Als minister bevoegd voor het economisch beleid kan ik echter geen uitspraak doen inzake de erkenningsprocedure voor de bodemsaneringsdeskundige. Hieromtrent dient de OVAM bevraagd te worden.

2. Het project van de adviescheques is een vraaggestuurd instrument. De ondernemingen beslissen naargelang hun concrete behoefte zelf aan welke soorten advies ze hun maximaal jaarlijks contingent van 820 cheques willen besteden. Het jaarlijks contingent van maximaal 820 cheques kan worden aangewend voor het inkopen van verschillende adviezen of integraal besteed worden aan één soort advies. Principieel ligt de limiet op 24.600 euro, maar niets belet dat ondernemingen met dit contingent duurdere adviezen inkopen.

Momenteel is er nog geen zicht op voor welke verschillende soorten bedrijfsadvies de adviescheques worden aangekocht. Dit zal moeten blijken uit de eerste evaluatie op basis van de reservaties van de cheques in relatie tot de gesloten overeenkomsten.

3. Met uitzondering van de externe bedrijfsadviseurs die erkend waren in het kader van de adviespremies en die als overgangsgunstmaatregel hun erkenning voor drie jaar kunnen overdragen in het systeem van de adviescheques, is er voor alle overige bedrijfsadviseurs een gelijkheid van toegang en keuze voor toetreding tot het systeem van de adviescheques. Dit kan op basis van een Q*For- of een ISO-certificaat.

Momenteel zijn er 288 adviesinstanties erkend waarvan 114 VIZO-adviseurs (voorheen erkend in het kader van de adviespremies), 95 adviesinstanties die erkend werden op basis van een ISO-certificaat en 79 op basis van een Q*for, waaronder een aantal milieucoördinatoren en bodemsaneringsdeskundigen.

Van concurrentievervalsing in de echte zin van het woord kan niet worden gesproken, aangezien het systeem openstaat voor iedereen die zich aan de toegangsvoorwaarden onderwerpt. Het kan echter niet ontkend worden dat de VIZO-adviseurs een voordeel hebben voor een periode van drie jaar aangezien zij gratis in het systeem zijn kunnen stappen. Adviesinstanties die niet op de lijst van het VIZO stonden, moeten wel een prijs betalen voor hun certificaat. De standaardkostprijs voor een Q*For is 2.690 euro en voor een adviesbureau met maximaal twee fulltime equivalent medewerkers is dit 2.190 euro.

Na het verstrijken van de overgangsperiode van drie jaar zullen de VIZO-adviseurs overeenkomstig artikel 2, § 1.2° van het ministerieel besluit van 27 februari 2003, willen ze in het systeem van de adviescheques blijven, ook een kwaliteitscertificaat moeten voorleggen. Op dit punt ben ik echter met een initiatief bezig om de intrede in het systeem te versoepelen, maar hierover straks meer in het volgende punt.

Tegen de commerciële slogan "laat 50% van uw onderzoeken betalen" kan in principe niets worden ingebracht. Adviesinstanties die erkend zijn voor het systeem van Vlaamse adviescheques mogen zich overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse regering van 14 fe-

bruari 2003 als dusdanig profileren op de adviesmarkt.

Dat naast het gebruik van het logo ook commerciële terminologie wordt gebruikt, is eigen aan het marktfunctioneren. Ook adviseurs uit andere disciplines dan bodemsaneringsdeskundigen maken gebruik van commerciële slogans.

4. Zoals in punt 1 reeds werd aangehaald, wordt de erkenningsprocedure van de OVAM op haar merites gewaardeerd. Ook andere Vlaamse overheden hebben erkenningsystemen uitgewerkt ten behoeve van private adviesverleners die op bepaalde domeinen actief zijn. Indien deze erkenningsystemen effectief de kwaliteit van de dienstverlening inzake adviesverstrekking van de adviesverleners garanderen, is supplementaire certificering een dubbele belasting en jaagt dit de adviesinstantie op extra kosten.

Ik ben momenteel bezig met een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering waarbij andere certificaten, kwaliteitslabels en erkenningsnotificaties, afgeleverd door een andere Vlaamse overheid, in aanmerking kunnen komen om in het systeem van de adviescheques te stappen.

Zodra mijn nieuw initiatief is goedgekeurd, zal er een opening zijn om ook bodemsaneringsdeskundigen op basis van hun OVAM-erkenning mee te nemen en zullen bodemsaneringsdeskundigen die nu meegenomen zijn in de overgangsmaatregel na drie jaar hun erkenning kunnen verlengen op basis van hun OVAM-erkenning en geen ander certificaat moeten voorleggen.